אבא לחתכו בקורדס מלמה. מיתה לם שעל עובר הקדש לגבוה ינתן קב מים. כשיטה. מבריח ניתם וכמל מלמלה מלמלה מלמלה

אין בשלה אלא שלימה. לא נתפרדו כלום לשון: דבריו. עונות מידי פשוטו. אכל לתאוה

אין בשלה אלא שלימה ר' שמעון בן יוחאי אומר אין בשלה אלא שבחבשלה. עם דאיל דבולי עלמא בהדי איל. מבשל לה מר. סבר מרחך לה והדר מרחך לה ואי בעיה אימא רב"ע מרחך לה והדרן מבשל לה מרבי. מבשל לה ומר סבר בקרוה אתרת מבשל לה ללישנא קמא אליבא דרבי דבל לישנא בתרא אליבא דרבי שמעון בן יוחאי מאן דאמר "בששים סבר בשר. ועצמות בהדי בשר. ועצמות משערין. תנא ליה בששים מאן דאמר במאה סבר בשר. בהדי בשר משערין תנא ליה במאה שמן. ולפנין מינה ותרתיא זהו היתר הבא מכלל איסור זהו לעשות טאי לאו לעשות כל איסורין שבתורה אפי' אבי לא נצרבא אלא לרבי יהודה דאמר "מן במנו לא בטיל קפ"ל והבא בטל. ולגמר מינה גלי רחמנא "לקח" מדם דפר. ומדם דשעיר. תרוייהו בהדי הדדי. ניגרו ולא בטלי. ואי חזית. דגמרי. מהאי לגמר מהאי. דחוש הוא ומרחוש לא נסרינן אי רבי לטמא מ"מ נמי. לא לגמר אטו אנן לקולא נסרינן לחומרא נסרינן המדאוריתא ברובא בטיל רבא אמר. לא נצרבא. אלא לטעם כעיקר. "דבקדשים אסור. קא משמע לן דהבא שרי. ולגמר

ולא מ"ל. ולגמרת מ"ל. לגמרת מ"ל. לגמרת מ"ל. ל

הוה דאמרינן בגמרא בשם פירקין [קף קא] אכל מלב מן. כמו מן סמרפה מיירי שלא בלעה מאם מלב ומאכם בשר מן סמר ומבשים אחרים. ולא הבכרה דלמה מלב בשר אחרי דהכי הוה ליה לרבינו דלא אמרינן דמן בשר מן בשר. ומתמהינן דמן בשר דלא מלי לאקשה דמעמה דעיר הבשר בשר מן בשר. ומבשים אחרים. ול

עין משפט נר מצוה.

לג
א מיי' פט"ו ממ"א טו"ש יו"ד ס' צח
לד
ב מיי' פי"ג מערומות ה"ז
לה
ג טו"ש סס סי' צא ס"א
לו
ד מיי' פ"ב מכלאים הכ"ב טו"ש סס סי' רלו סי"ז

מפורת הש"ס

כל המחמץ והמתבל והמדמע בתרומה ובערלה ובכלאי הכרם אסור ועל כרחך דאפי' ביותר ממה שאמור בשיעורן אוסרין הן דאין תימר למאה בתרומה ולמאתים בערלה ובכלאי הכרם מ"כ מאי אריא המחמץ והמתבל דקתני הא אפי' לא חימץ ולא קיבל אלא אף שאר דברים אוסרין בתרומה עד אחד ומאה ובערלה ובכלאי הכרם עד אחד ומאתים: אלא בענבים אין קיימין. השאלה של אילפא היתה בענבים אם תיבל הקדירה בהן ולפיכך השיבו לו שאין תבל של ענבים ביותר ממאתים לפי שאינם נותנין טעם כל כך כמו שאר תבלין ודברים החריפין שנותנין טעם הרבה דבהו אפילו לא חימץ אפילו לא תיבל אלא בענבים אנן קיימין. רבי יוסי בשם רבי יוחנן בשלא צמקו אבל אם צמקו יש תבל ביותר ממאתים. רבי חייה בשם רבי יוחנן בשלא בישלו אבל אם בישלו יש תבל ביותר ממאתים. ר' יוסי בשם ר' יהושע בן לוי בשם ר' פדיה נותני טעמים אחד מששים. א"ר שמואל בר רב יצחק לרבי חייא בר בא הא רבי יוסי פליג [עלך] ומתניתא פליגא על תריכון. כל המחמץ והמתבל והמדמע אין תימר למאה מאתים אפילו לא חימץ אפילו לא תיבל אלא ביותר אנן קיימין. אמר רבי ירמיה תיפתר בשר בבשר. אמר רבי יוסי היא בשר בבשר היא שאר כל האיסורין דאמר. רבי אבהו בשם רבי יוחנן כל האיסורין משערין אותן כילו כן. מיי כדון ההן אמר נותני טעמים אחד ממאה וההן אמר נותני טעמים אחד מששים. [מאן דאמר נותני טעמים אחד מששים את עושה את הזרוע אחד מששים באיל. ומאן דאמר אחד ממאה את עושה את הזרוע אחד ממאה באיל. מאן דאמר אחד ממאה את מוציא העצמות מהזרוע ומ"ד אחד מששים אין את מוציא את העצמות מן הזרוע. וכשם שאת מוציא את העצמות מן הזרוע כך הוציאם מן האיל.

א"ר ירמי' תיפתר בשר בבשר. דמאי דפליגי באחד ומאה לו בא' מס' הוא בשר בבשר אבל נני תבלין מודו א"ר יוסי היא בשר בבשר היא שאר כל האסורין. מי' המהרא"פ ז"ל דלאו דוקא בשר בבשר דנותנין טעם גדול אלא ה"ה כל האסורין בעינן השיעור הזה דאמר רבי יוחנן כל האיסורין משערין אותן כאילו הוא בגל וקפלוט כן הגירסא במס' תרומות בירושלמי פ"ע ופריך מאי כדון פי' הגר"א ז"ל כיון דמשערינן כאילו כולו בגל וקפלוט ולא הטעם מהבגל והקפלוט אלא הבגל והקפלוט גופייהו אם כן במאי פליגי ומשני דבזה נחלקו כמה בגלים וקפלוטים בעינן לשיעורא דביעול מר סבר א' משמים ומר סבר א' ממאה והשתא מפרש הטעם דילפינן מזרוע בשלה דאמר רחמנא דבעל הזרוע מן האיל וילפינן מיני' לבעלמא מר סבר דהוא א' ממאה ומר סבר דהוא א' משמים ור"א פליג וס"ל דאדרבה מדשרי רחמנא הכא הזרוע בשלה מן האיל מכלל דבעלמא בעינן שיעורא נפיש מזה דבעינן למר מאה ועוד ולמר ס' ועוד:

וכי

ית יכיל דתני *אין טינופת של תרומה מצטרפת עם התרומה לאסור את החולין אבל טינופת של חולין מצטרפת עם החולין להעלות את התרומה. רב ביבי בעי טינופת של תרומה מהו שתצטרף עם החולין להעלות את התרומה. מן מה דאמר רב חונא קליפי איסור מצטרפת להיתר הדא אמרה טינופת של תרומה מצטרפת עם החולין להעלות את התרומה.] תני רבי חייה כל מה שאסרתי לך במקום אחר התרתי לך כאן. לפי שבכל מקום מאה אסור מאה ועוד מותר ברם הכא אפילו מאה מותר ותוב *אם הוסיף במאתים אסור. דבית ר' ינאי משערין כהדין ירבוזה ד כיצד הוא יודע רב ביבי בשם ר' חנינא לוקט אחד ומניח אחד מה שזה פוחת זה מוסיף:

הלכה ד מתני' *נטיעה של ערלה ושל כלאי הכרם שנתערבו בנטיעות הרי זה לא ילקוט ואם ליקט יעלו באחד ומאתים ובלבד שלא יתכוין ללקוט

יכושלמי תרומות פ"ה ה"ג.

ירושלמי כלאי' פ"ה ה"ה

ניטען נד:

ואחד בששים בבשר איסור שנתבטל עם בשר היתר קלמרי והאיסור נותן טעם בהיתר בהא הוא דאמרו לשיעורין הללו ומתני' בתבלין הוא דמיירי: אמר רבי יוסי. לאו מילתא היא דקאמרת אלא היא בשר בבשר היא שאר כל האיסורין דין אחד להן לר' יוחנן כדאמר ר' אבהו בשמיה לעיל בתרומות פרק עשירי הלכה א' כל האיסורין שבתורה שנתערבו מין במינו וליבא למיקם אטעמא משערין אותן כאילו כן כלומר כדקאמר התם כאילו הן בגל כאילו הן קפלוט וכך משערין את האיסור שאם היה נותן טעם בהיתר בשיעור שהוא לפנינו אוסרו ואם כן משמע מיהת דלר' יוחנן כל שאר איסורין משערין אותן כאילו הן תבלין דהכי בגל וקפלוט כמיני תבלין הן והשתא מתני' דפ"ב דלקמן פליגא: מאי כדון. מילתא באנפי נפשה היא ואפלוגתייהו דהני אמוראי מהדר דאהן קאמר באחד ומאה ואהן קאמר באחד מששים ובמאי פליגי וקאמר דשניהם מאיל נזיל הוא דלמדו דכתיב ולקח הכהן את הזרוע בשלה מן האיל וגו' וקסברי דהזרוע נתבטל עם האיל והרי האיל ההיתר נתבטל עם הזרוע האסור להבעלים ואף על פי כן לא נאסר האיל: מ"ד נותן טעם א' מששים את עושה הזרוע אחד מששים באיל. כדמפרש לקמיה דלהאי מאן דאמר אין את מוציא את העצמות מן הזרוע כלומר דלא משערינן הבשר בלבד בלא העצמות אלא בכוליה משערינן הבשר בהדי עצמות וקיים להו לרבנן דששים איכא ואיכא אוסרת את האיל ומאן דאמר אחד ממאה את עושה הזרוע אחד ממאה לאיל לפי שהוא סובר דמשערי' בבשר הזרוע לבד חוץ מן העצמות דאת מוציא את העצמות מהזרוע ואח"כ משער לפי שהעצמות לא פליגי טעמא וכי משערת בשר הזרוע לבד להדי האיל איכא מאה ובהכי איכא אוסרת את האיל וילפינן מינה לכל שאר האיסורין: וכשם וכו'. להאי מאן דאמר פריך דס"ל דמשערין בשר הזרוע בלא העצמות אם כן נימא דכשם שאתה מוציא את העצמות מן הזרוע כך אתה מוציא מן כל האיל את העצמות ואיכא מאה ומאי חזית דמשער אתה להאיל בשר בהדי עצמות ולהזרוע מלבד העצמות: לית יכיל. מי אתה יכול לומר כן דתני וכו' והוכאה להך ברייתא לעיל בפ"ה דתרומות בהל"ט דאין טינופת והיא הפסולת וסודין של תרומה מצטרפת עם התרומה לאסור את החולין אבל טינופת של החולין מצטרפת עם החולין להיות כשיעור ולהעלות את התרומה באחד ומאה וה"נ כן דעצמות האיל מצטרפין עם הבשר לבטל טעם הזרוע אבל אין עצמות הזרוע מצטרפין עם בשרו לאסור את האיל: ר' ביבי בעי. דהואיל דקאמרת דהפסולת של תרומה איכא מצטרפת לאיסור מהו שתיתבר בהיתר ולהצטרף עם החולין להעלות את התרומה ופשיט ליה מן מה דאמר רב הונא שם בתרומות ובסוף פ"י דקליפי האיסור וכן העצמות מצטרפין להעלות את היתר הדא אמרה דה"ה בפסולת של תרומה כן: כל מה שאסרתי לך במקום אחר התרתי לך כאן. בזרוע בשלה כדמפרש ואזיל לפי שבכל מקום מאה אסור ומאה ועוד מותר כלומר בכל מקום דמשערת במאה צריך שיהא מאה מלבד האיסור ועם הכל יהא אחד ומאה כמו בתרומה וכיוצא בה ברם הכא אפי' מאה מותר דקיים להו לרבנן דבזרוע בשלה אין כאן אלא מאה בין הכל ואפ"ה מותר: ותוב אם הוסיף במאתים אסור. אמתני' מהדר דקתני אם אחר שנפסקה עוד הוסיף מאתים אסור וכילד משערין דבית יגאי וכו' כמו דאמרי לעיל בפ"ה דכלאים בהל"ו ושם תמצא מפורש הכל עד המתני':

הלכה ה מתני' נטיעות של ערלה. שנתערבו בנטיעות אחרות של היתר ואינן ניכרין: ושל כלאי הכרם. בגמרא פריך וכי נטיעות כלאים הן בכרם ומשני כיני מתני' ה"ק וערוגה של כלאי הכרם שנתערבה בערוגות אחרות של היתר: הרי זה לא ילקוט. לכתחילה מן הכל ואם לקט מהן יעלה באחד ומאתים שאם יש בנטיעה של ערלה אחד ומאתים עם הנטיעות וכן בערוגה של כלאים אחד ומאתים עם הערוגות הכל מותר: ובלבד שלא יתכוין. ללקוט כדי שיעלו בא' ומאתים לפי שאין מבטלין איסור לכתחילה:

אחר כביצה: ב סאה[1] תרומה סמאה שנפלה לתוך מאה חולין מדברי רבי אליעזר אומר תרומה ד״ר משרשי שאני אומר סאה שנפלה היא סאה שעלתה ותבא״ע ״תעלה ותאכל נקורים ולקיות אז תלוש כמי פיחות אז תחלק לעיסות״ רבי שלא היא בבקום אחד: ג סאה תרומה מדברי רבי אליעזר שנפלה לסאה חולין סמאין תעלה ותאכל נקורים לא קליות אז תלוש כמי פיחות אז תחלק לעיסות רבי שלא היא בבקום אחד: ד סאה תרומה סמאה שנפלה לסאה מאה תרומה מדברי רש״ש אומרים ״ובה מתרין אומרי״ בה״ב לב״ש ״ואיל ״ומדברה אומרים לחכמים שם מדברה עולה אף סמאה תעלה אומרי להם ב״ש לא אם תעלו חולין הקלין ״ומדברין לורים את ומדברה תעלה תרומה הראשונה לורים ומדבאה לאחר שדרה ר״א אליעזר אומר (ו) חיוס חשרף: וחכ״א ״אבדה בשמשה: ה סאה תרומה שנפלה לסאה הגבירה ונפלה לסקום אחר. ר״א אומר סרמעה בתרומת וחכ״א ״אינה סרמעה (ו) אלא לפי חשבון: ו סאה[2] תרומה שנפלה לפרוח סמאה ונרמעי ״ובל הטרומה לסקום אחר. ר״ אליעזר אומר. סרמעה בתרומה. וחכ״א ״אין הבמעטן סרמעין אלא לפי חשבון ואין הסים שאבים מסיקין את הסקולה

אלא

מתרומה בסרמים מתוך חולין הרי זה תולה לפי חשבון ואם לא הגיע לחצי מן הסאה אינו מעלה לו מתוך מה שבתוכו אלא לפי חשבון ואם הגיע לחצי מן הסאה

בית רביעי שער ראשון

אסור מה"ת·אלמא אין מזלזלין בשיעור איסור דרבנן לשער אותו בפחות מאיסורי תורה·ועוד דהא אמרינן התם ביצה בששים ואין ביצה מן המנין • ואוקימנא בביצת אפרוח וביצת אפרוח מדרבנן הוא דאסמכוה אקרא דכל השרץ השורץ על הארץ כדאיתא בפרק אלו טרפות· ומכאן נ"ל תשובה לדברי הרמב"ם ז"ל שכתב במה שאמר רב נחמן כחל בששים וכחל מן המנין שהטעם בזה לפי שהכחל אינו אסור אלא מדבריהם ולפיכך הקילו חכמים בשיעורו· ואין טעמו נכון בזה כמו שאמרנו אלא הטעם בזה לפי שגוף הכחל בשר הוא והרי הוא בעצמו מעלה את החלב שבו • והראב"ד ז"ל השיג עליו בזה בפ' חמשה עשר מהל' מאכלות אסורות ז"ל אמר אברהם יש נותן טעם טוב מזה טפני שהוא היתר כשהוא בעצמו •7*כשמשערין כיצד משערין גרסינן בפ' ג"ה א"ר חנינא כשמשערין ברוטב ובקיפה ובחתיכה ובקדירה אמרי לה בקדירה עצמה ואמרי לה במאי דבלעה קדירה·נראה שרש"י ז"ל מפרש בקדירה עצמה בחרסי קדירה ובמאי דבלעה קדירה פגם שנפל שם איסור ולא נודע שיעורו בשעת נפילתן וראינו מה שבקדירה בשעת נפילה ועכשיו נצטמק היתר מקצת ונבלע מקצתו בדופני הקדירה ואין בו ששים עכשיו כנגד האיסור שבא לפנינו ואפ"ה משערין ומצטרפין מה שנצטמק ובלעה הקדירה מן ההיתר משעת נפילה ועד עכשיו עם מה שנשאר בתוך הקדירה עצמה כלומר בחרסה אין משערין וכתב הוא ז"ל דכיון דאיפליגו לישנא ואיסורא דאורייתא הוא אזלינן לחומרא ולא משערינן בקדירה עצמה • ועיקר הדבר כמות שבא לפנינו משערין ולא משערינן במאי דבלעה קדירה מן ההיתר לפי שהאיסור אף הוא נבלע ונתמעט מכמות שהיה וכדאמרינן לקמן אטו דהיתירא בלע דאיסור לא בלע ע"כ· נראה שהוא ז"ל דחה תחלה לישנא קמא מקמי לישנא בתרא משום דאזלינן בהו לחומרא ואחר זה דחה אף לישנא בתרא מדאמרינן לקמן אטו היתירא בלע איסורא לא בלע והילכך לא קי"ל כחד מהנה לישני כלל אלא כדרך שבא לפנינו משערין ההיתר והאיסור· ומיהו מתוך דברים אלו נראה שהוא ז"ל מודה שאם ראינו האיסור בשעת נפילתו ובא לפנינו עכשיו כמות שהיה מתחילתו ולא נצטמק וההיתר נצטמק מכמות שהיה כגון זה מצטרפין ההיתר שנבלע בקדירה ונצטמק לבטל האיסור ואעפ"י שאין עכשיו בההיתר כדי לבטל את האיסור כמות שהוא· ואני °מחוור דמה לנו כמה שהיה ההיתר רבה מתחילתו על האיסור השתא מיהא נתמעט ההיתר וחזר האיסור לאסור אותו כאילו נפל בתוכו שיעור איסור כזה • ובמס' תרומות נמי משמע דבתר במוף אזלינן דתנן סאה תרומה שנפלה למאה טחנן ופחתו כשם שפחתו חולין כך פחתה תרומה ומותר • דאלמא טעמא דאיכא למימר דפחתה תרומה מותר הא לא פחתה תרומה אסור·והרמב"ם ז"ל פי' במאי דבלעה קדירה ועומד בדופני הקדירה ומשערין זה באימוד יפה ורואין אותה כאילו היא בעין אבל מה שנצטמק ונתמעט אינו מצטרף לחשבון שזה כלה לגמרי ומקצת ספרים יש שפירשו בקדירה עצמה ברוטב ובקיפה ובחתיכ' לבד שבאו לפנינו עכשיו בתוך הקדירה עצמה אבל לא במה שהוא בלוע בתוך דופני הקדירה • ואיכא דאמר במאי דבלעה קדירה כלומר במה שהוא בלוע בתוך דופני הקדירה ופסקא כלישנא בתרא לקולא משום דשיעורין דרבנן נינהו ולקולא אזלינן בהו ואפי' במאי דבלוע ועומד בתוך דופני הקדירה משערין באימוד יפה כדאמרי'התם ההוא בוקא

ואין משערין אלא מה שבא לפנינו בתוך הקדירה היתר שבה בעין כנגד האיסור • כבר בארנו שהאיסור מפעפע אפילו בצלי אוסר את הכל ואפילו עבר טעל האש וגפל איסור חם על איסור חם אוסר הכל • היה אחד חם ואחר צונן וגפל האחר על חבירו התחתון גובר לעולם • כמו שבארנו למעלה • ולפיכך נפל חם לתוך צונן אינו אוסר אלא כדי קליפה • ואם נפל צונן לתוך חם הכל אסור : **טיפת** חלב שנפלה על חתיכת של בשר אם יש באותו טיפת ליתן טעם באותו חתיכה חוזרת כל אותה החתיכה כחתיכת נבילה עד שאפילו היה באפשר לסחוט החלב שבה ולהוציאו כלו אפילו כן אסור לפי שאין כאן איסור מערב לתוך היתר אלא כל אחד ואחד דבר בפני עצמו ותערובתו אוסרתו וחוזר הכל כנגוד אחד של איסור והרי זה כבשר בחלב וחלב בבשר • ולפיכך בין שחזר וגפל לתוך יורה של חלב בין שנפל לתוך קדירה של בשר אסור עד שיהא בו ששים כנגד כל החתיכ' מה שאין כן בשאר אסורים שאם נפל איסור על גבי חתיכת של היתר ואפרה וגפלה אותו חתיכה לתוך קדירה אחרת אינה נאסרת אלא לפי חשבון האיסור שבה • שלא אסרו חתיכה עצמה נבילה אלא בבשר בחלב בלבד • בר"א בשלא ניער ולא כיסה סתחילה ולפיכך קבלה החתיכה טעם החלב ואחרה

שנחוכה בששים ומתרינן בפרק ג"ה דילפין לה מן הזרוע בשלה וקסבר דבשר ועלם נהדי בשר ועלם מטעריגן והעלמות אינן בכלל איסור • ועוד דקיי"ל כמ"ד קליפין מצטרפין לבטל ולא פוד מלא שמסבר מאפי' קליפי איסור מצטרפין לבטל אם האיסור ואעפ"י שלבכי ליפרא קליעות שבדבסה על פי הנים פלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע דר' אליעזר אמר כולתין כאלו הן פרוזות והתחסוות מעלות אם הטליעות ור' יהושע אומר אם יש שם מאה פומין יעלו ואם לאו לא יעלו הדבריס עתיקין ולריכין ידי אומן וספי' שפי' בהסות זיפא דתרבא אין בו כוח חיים ואלא בכל ישראל ומעות הוא בידו מכמה לדדין שהוא נסתבר והכמיב אם הדרך שמתחילה נפל בפני בעמו בכל שמולתין ולא נגע בבשר ועמד הבשר זמן מרובה ומתייבש ונלסמק ואח"כ נתבשלו יחד מכל חבלות התבלות האלו לא נזכר בגמרא כלום ועוד שהלימוק שנלסמק הבשר לא מחמת בליעה הכל אלא שילא המיתל כולו והלך לו ומתייבש הבשר וכן החלב ומאי דקתאמר בגמרא דבלעה דיקולא והדיקולא לא בלע והיה לו לומר בשעת נפילתו אי כיולא בלשון זה • ועוד הוא מסרש רב אשי לחמיר ודברי הגהו רבנן לקולא וכל הגבילים פה אחד רב אשי לקולא והגהו רבנן

(מ"ב)

דאפי' בדרבנן נחמיר כל היכא דלא ידעינן מאי נפקא מינה וכחל יעיד דמעוס דלא ידעינן מאי נפקא מינה אלא מחירין בששים וכחל מן המנין אלא שהיה לו לפרש אם נפל איסור לרבנן בתוך היתר ולא עמדנו על שיעורן בשל תורה להחמיר ובשל דבריהם לקל והדבריס עתיקים :

עוד שם גרסינן בפרק ג"ה אמר ר' חנינא בר יוסף ובקיפה ובחתיכה וכו' :

אמר הכותב בשמת הפירוש הזה שקראו נכון נכון למועדי רגל ויש בכלל דברין שבשטוים והתחרוים אלא כל דברין שבטוים • ותחלה אומר כי מה שאמר שאין שיעור ששים בלי ובטליחה אלא בבטול והבית ראיה מקולף עד שמגיע לאיסור וכוונתו לסמוך על לומה שאמרן קולף ואוכל עד שמגיע לגיד זה בשמת מתחו לא שבנה הוא אלא יוסר מכדי מעוס דההוא שמואל אמרו ובירך שלאו בגידה ומעוס דקוקנות שבגיד כחוטין הרבה ואין בהן כדי לפעפע ודברים מפורסין הם אלו בגמרא בני ירך שנחבטל בה גיד הנפה אמר שמואל לא שנו אלא שנחבטל בה אבל נגלה בה קולף ואוכל עד שמגיע לגיד ואקשינן אינו והא אמר ר'חונא גדי שלאו בחלבו אסור לאכול אפי' מרים אוניה ופרקינן אחני הלב דמפעפע ואקשינן הו וכי לאו בחלבו מי מיחסר והאמר רבב"ח שוכלא הוה קמיה דרבי יוחנן בבוטמא דמעון בגדי שלאו בחלבו ואמרו ושיילו לר"י ואמר קולף ואוכל עד שמגיע לחלבו ופרקינן הסוא כחוש הוא וכמליחה מיבא מסולא בבמה דוכתי דמחסר הכל מדגיס ועופות ומבשרא דמלי בר לחל ומאסמלחא דרים בלוחא ובבר כהבבי זה כמה פעמים למעלה וזה אפי' בר בי רב דחד יומא ידעגיגא במה שנמשך אחר דבריו ואמר לפי מה שנזר בזה ויתלוי מלערב לבבל מה שלא נתערב עמו ואמה הרבה על זה והדבר' אינם כמו שנחשב והיה לו לזכור דאמן קיי"ל כל אסורין

(מ"ב)

דתרבא דנפל לדיקולא דבישרא סבר מר בר רב אשי לשיעוריה במאי

דבלע

מבט לבן

אמנון

לבן • לבן, לבן לבן לבן

עם החולין להעלות את התרומה . מן מה דאמר רב הונא קליפי איסור מצטרפות עם ההיתר . הדא אמ' טנופת של תרומה מצטרפות עם החולין להעלות את התרומה . ופי' רבינו שמשון זצ"ל דהיינו פלונתא דפרק גיר הנשה . ורוצה לומר דלמ"ד במאה לא משער עצם הזרוע . אבל משער עצם הכשר . ופריך הואיל שאינך משער עצם הזרוע הוציא כמו כן עצם מן הבשר. שלא יעורו לבטל בשר הזרוע ונמצא בטל בפחות ממאה . ומשני לית יכיל שהעצמו' מצטרפין לבטל את האיסור כמו שהטנופת מצטרפת לבטל את התרומה . ומסיק דאפילו טנופת התרומה מצטרפת עם החולין לבטל את התרומה . דלהך מסקנא עצם הזרוע נמי מצטרף עם האיל לבטל בשר הזרוע וליכא כי אם מאה בין הכל . ונראה דפליג אטוניא דירן דמשמע דאפילו עצמות היתר אין מצטרפין לבטל . דקאמ' למ"ד במאה בשר בהדי בשר משערי' ולא קאמר בהדי בשר ועצמות . ושמא איידי דנקט בשר בזרוע נקט בשר . . . ולאו דוקא ולעולם אפי' עצמות הזרוע מצטרפין עם בשר ועצמות מן האיל ואיכא מאה בין הכל . וקולא גדולה היא זו . מיהו אנן קיימא לן כמ"ד בששים ואיהו קאמ' דבשר ועצמות וזרוע משערינן בהדי בשר ועצמות דאיל . ועצמות מצטרפות לאסור ולהתיר :

(רעו) **הילכך** תתיכה של איסור שנתבשלה עם ההיתר ואין בהיתר ששים אלא עם העצמות הרי עצמות מצטרפין לבטל האיסור . אבל עצמות של איסור אין מצטרף עם ההיתר לבטל את האיסור וקשה דאמ' בפרק בצל בתרומות בירושלמי(א) ביצה בששים ומסיק עלה בשם ר' חנינא הירק והקליפה והסיס מצטרפין אמר ר' זעירא ואיסור מתוכו כלומר דאין משערין ביצה האסורה אלא לפי האוכל שבתוך הקליפה . רב הונא אמר קליפי איסור מעלין את ההיתר כלומר שאף הקליפה של ביצה האסורה מסייעת לבטל מה שבהוכה . אע"ג דהויא סוגיא כמ"ד בששים . ויש לחלק בין עצמות לקליפין דשמא יש לחלוחית של טעם בעצמות יותר מסה שיש בקליפי בצים . ולא מסתבר למימר הכי דהא גיר הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם. אם נתבשל עם הירק מותר. כדאיתא פרק גיר הנשה . דמי עדיפי עצמות לאסור יותר מגיד . דאע"ג דחנן לקמן פ' בתרא(ב) עצמו(ג) קדשים בזמן שהוא מכנסן אסורין . הא אמ' בירושלמי ר' אבהו בשם ר' יוחנן בראשי הכנפים . . . היא טחני' . ועצמות נמי דטעונין שריפה פ' כיצד צולין בשיש בהם מלה(ד) כדמוכח התם . לכך נראה דהא דיליף מזרוע בשלה ומשער בעצמות הזרוע סימנא בעלמא ואסמכתא בעלמא היא . דמראורייתא בטל ברובא דזרוע בשילה מין במינו הוא ובטל ברובא מן התורה הילכך עצמות של איסור אינן מצטרפות לאסור אבל עצמות של היתר מצטרפין להתיר. אבל אין לצרף עצמות של איסור עם ההיתר לבטל את האיסור כרב ביבי וכרב הונא דמורה להתיר כולי האי . אע"ג דמשמע להתירא ואם שום אדם יתיר לא עבר על דברי חכמים אבל אין נכון להקל כולי האי . **במסכת** תרומה בפרק סאה הרומה חנן סאה תרומה שנפלה למאה ולא הספיק להגביהה עד שנפלה אחרת הרי זו אסורה ור' שמעון מתיר . והכי נמי מיתניא בתוספתא בפרק סאה תרומה. ומסיים עלה התם א"ר אלעזר בר שמעון בד"א בזמן שלא ידע בה ואחר כך נפלה . אבל ידע בה ואחר כך נפלה הרי זו מותרת כבר היה לו להעלות :

(רעח) **ומפרש** רבי' יצחק בר אשר זצ"ל וכן רבי' שמואל בר נטרונאי זצ"ל דר' אלעזר בר"ש אדרבנן קאי והכי קאמר בד"א דאמרי רבנן דאסורה בזמן שלא ידע בה אבל ידע בה לרבנן הכל מותרת. הילכך בידע בה ד"ה מותרת . בלא ידע בה לרבנן אסורה ולר' שמעון מותרת . **הילכך** תתיכה של איסור שנפלה לתוך ששים תתיכות של היתר וידע בה שנפלה ואח"כ נפלה אחרת הרי זו מותרת . ואם לא ידע הכל אסור כרבנן . וכן היה כורה ובא רבינו יואל הלוי מבון זצ"ל ורבינו אליעזר בנו זצ"ל מקשה על דבריהם א"כ דר' אליעזר בר' שמעון אדרבנן קאי א"כ קשיא דרבנן אדרבנן דתניא בפ' סאה תרומה סאה ערלה שנפלה למאתים. ידע בה ואחר כך נפלה אחרת הרי זו מותרת. עד שיהא איסור על הסותר . וא"ת דר' שמעון בן אלעזר אדרבנן קאמ' דמחלקי בין ידע ללא ידע דידע מותר לא ידע אסור . ולר' שמעון אפי' לא ידע מותר . א"כ ע"כ הא ברייתא דקתני ידע בה ואחר כך נפלה מותרת דבנן היא דידע בה מותרת אע"פ שלא הגביה . ובפ' סאה תרומה תנן במתני' סאה תרומה שנפלה למאה הגביהה ונפלה אחרת הגביהה ונפלה אחרת הרי זו מותרת עד שתרבה תרומה לחולין . והויא נמי ע"כ רבנן היא דאי ר' שמעון אפי' לא ידע כלל מותרת . הילכך קשה דרבנן דהכא במתניתין לא שרו אלא אם כן הגביהה . ובתוספתא שרו בידע בה בלחוד ואע"ג דלא הגביהה . הילכך מפרש מו' רבינו אבי העזרי זצ"ל דר' אלעזר בר' שמעון אאבוה קאי וה"ק בר"א דר' שמעון אבי מודה לכם דאסור בזמן שלא ידע בה ואחר כך נפלה . אבל אם ידע בה ואחר כך נפלה הרי זו מותרת . ולרבנן בין ידע בה בין לא ידע הרי זו אסורה אלא אם כן הגביהה קודם שנפלה אחרת ; והויא דתוספתא ר' שמעון היא . וההיא מתני' דשרי דוקא בהגבהה רבנן היא . וכן מוכח בירושלמי כדבריו . וכן פי' רבינו שמשון בר אברהם זצ"ל עד שנפלה מאה אחרת של תרומה הרי זו אסורה דכמה דנפלו בבת אחת דמו . ור' שמעון סבר קמייתא בטילה במאה והיא בטילה במאה . ואחר כך מפרש בפ' נוטל ובירוש' ר' שמעון אומר ידיעתה מקדשתה . ורבנן אמרין הרמתה מקדשתה. כלומר לר' שמעון אם לא נודע לו בראשונה עד שנפלה השניה היה הכל נאסר . אבל השתא דנודע לו כיון דסופו להרים כמורם דמי . כדאשכחן בעלמא דאית ליה לר' שמעון כל העומר ליורק כזרוק דמי. ורבנן אזלי בתר הגבהה . וה"נ חניא בתוספתא א"ר שמעון בן אלעזר בד"א בזמן שלא ידע בה ואחר כך נפלה אבל אם ידע בה ואח"כ נפלה אחרת מותרת שכבר היה לה להעלות . וחכמים אומ' הרמתה מקדשתה עכ"ל . משמע שהיה בתוספתא שלפניו בפירוש וחכמים אומרים הרמתה מקדשתה דהיינו משמע להריא דארר"ש אבוה קאי וכתוספתא שלפניי . מיהו זה יש בכל התוספתות שכבר היה לה להעלות . דהיינו משמע דה"ק שכבר היה לה להעלות וכל העומר להרים כמורם דמי . וכן פי' רבינו יצחק דסיסונט זצ"ל . הילכך הבי קיימא לן דלרבנן בין ידע בה בין לא ידע בה לעולם אסור אלא א"כ הגביהה קודם שנפלה השניה . ופי' רבי' אבי העזרי זצ"ל דקיימא לן כרבנן דאמרי :

(רעט) **הילכך** הלכה למעשה תתיכה של איסור שנפלה לתוך ששים של היתר ואחר כך נפלה אחרת בין ידע בראשונה שנפלה בין לא ידע בה . אם הגביה אותה לחוץ קודם שנפלה שניה מותר ואם לאו אסור . וליכא למימר דרוקא גבי תרומה אזלי רבנן בתר הגבהה מפני שצריך להרים התרומה . אבל בשאר איסורין שאין צריך להרים הבי נמי דמורו לר' שמעון ובידע בה מני. לא היא דאין חילוק בין הרומה לשאר איסורין שכשהם בטילים מה שמתבטלים דמותרין מיד באכילה ואע"פ שלא הרים . אבל מה שצריך להרום בתרומה היינו מפני גזל הכהנים . כדאמ' בירושלמי דערלה בפ' הרומות והרומת מעשר. הכא את אמ' צריך להרים . ר' יעקב בר זבדא ר' אבהו בשם ר' יוחנן מפני גזל השבט . הילכך אי הוה שרי כל כי האי גוונא בשאר איסורין בלא הגבהה ה"נ הוה שרי באכילה ואפילו בלא הגבהה ואפי' לגזל השבט לא חיישי' אי והיב ליה דמי ואין צריך להרים אפילו בתרומה דהא ליכא גזל שפרע לו המאה של תרומה . הילכך כך היא הלכה למעשה כאשר כתבתי לפי מה שקבלתי ממו' רבינו אבי העזרי זצ"ל . **ואני המחבר** פליאה היא בעיני . הואיל ורבותינו הורו בה להיתירא ועבדי בה העובדא . היאך היה הקב"ה מביא תקלה על ידם . ונראה בעיני אני יצחק בר משה נב"ה דודאי כך הוא הפי' דר' אלעזר בר' שמעון אראבוה ר' שמעון קאי . ולרבנן ודאי אע"ג דידע בראשונה קודם שנפלה השניה. ולר' שמעון מוהר הואיל וידע בה ואע"ג דלא הגביה דכל העומר להרים כמורם דמי . כדפרי' דהיינו טעמא דר' שמעון לטעמיה דסבר כל העומר ליורק כזרוק דמי . כדאמרי' במרובה(ה) דר' שמעון סבר כל העומר ליורק כזרוק דמי וכל העומר ליפדות כפדוי דמי . ובפ' הסנחו' והנסכים(ו) א"ל רב אשי לרב כהנא לר' שמעון דאמר כל העומר ליורק כזרוק דמי כל העומר לישרף כשרוף דמי . ובפ' הבונס(ז) נמי סבר ר' שמעון כל העומר ליתלש כתלוש דמי . ובכולהו קיימא לן כר' שמעון דסתם לן תנא דהיכא דנתקבל הרם בכוס כאילו נזרק דמי . דתנן בפ' כל הזבחים שקיבל דמן(ח) נשפך על הרצפה ואספו פסול . ובפ' כל הפסולין(ט) תנן נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר. דהיינו שכבר נתקבל בכלי והיה האוי לזריקה כזרוק דמי. אבל כשנשפך מן הצואר על הרצפה לא היה עומר לזריקה לא כזרוק דמי ופסול . מכל מקום שמעינן מסתמי' דהיכא דעומר ליורק כזרוק דמי . ובהבונס(י) קיימא לן כר' שמעון דכל העומר ליתלש כתלוש דמי . דאמ' התם דן רב כר' מאיר ופסק הלכה כר' שמעון . דן רב כר' מאיר כתב לראשון ולא חתמה לו לשני וחתמה לו איבד' כתובתה. ופסק כר' שמעון דתנן ר' שמעון אומר אכלה פירות נמורים משלם פירות נמורים אם סאה סאה אם סאתים סאתים. ופי' רבותי' דהיינו דפרכיה אביי לרב יוסף בפ' נערה(יא) דהויא דאתאי לקמיה דרב יוסף אמר להו זילו הבו לה מתמרי דאבודיא . א"ל אביי אילו הוה בעל

(א) פ"י ה"ו (ב) תרומות פ"ח מ"ב (ג) עצמות (ד) דפ"ח ומ"ל מוה (ה) כ"ק ע"ז (ו) ע"ב (ז) דף נ"ש (ח) זבחים כ"א (ט) סט נ"ב (י) דף נ"ש (יא) כתובות נ"א.

ירושלמי מסכת תרומות פרק ח'

[ה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[י] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[טו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[טז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[יט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כ] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[כט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ל] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[לט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מ] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[מט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נ] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[נט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ס] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[סט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ע] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[עט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פ] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[פט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צ] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[צט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[ק] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קה] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קט] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קי] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קיא] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קיב] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קיג] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קיד] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קטו] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קטז] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

[קטח] אין מעלין תרומה לא לגורן ולא לבית הבד אלא לבית הבד לא לגורן ולא לבית הבד אלא לגורן.

**[קט

הגדרות הערכים

ערך — [1] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [2] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [3] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [4] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [5] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [6] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [7] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [8] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [9] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [10] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [11] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [12] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [13] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [14] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [15] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [16] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [17] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [18] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [19] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [20] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו.

ערך

[1] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [2] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [3] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [4] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [5] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [6] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [7] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [8] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [9] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [10] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [11] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [12] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [13] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [14] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [15] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [16] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [17] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [18] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [19] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [20] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו.

ערכין

[1] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [2] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [3] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [4] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [5] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [6] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [7] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [8] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [9] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [10] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [11] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [12] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [13] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [14] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [15] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [16] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [17] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [18] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [19] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [20] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו.

ערכין

[1] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [2] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [3] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [4] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [5] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [6] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [7] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [8] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [9] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [10] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [11] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [12] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [13] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [14] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [15] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [16] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [17] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [18] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [19] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [20] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו.

ערכין

[1] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [2] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [3] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [4] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [5] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [6] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [7] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [8] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [9] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [10] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [11] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [12] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [13] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [14] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [15] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [16] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [17] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [18] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [19] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו. [20] הוא מה שמעריכים אותו לפי ערכו הכספי, ולא לפי מה שראוי לתת עבורו.

מכוכה (חולין מ:) כשמשערין ברוטב וקיפה ובחתיכות ובקדירה חיכה לחמרי בקדירה עצמה ופירש הר"ן (לד: ד"ה מ"ר חטיבה) ע"ש כש"י דבקדירה עצמה היינו בחמרי הקדירה וכו' אלמא לאף החרסין כמשבין לגרף לחתם כדי לבטל האיסור ולאו קושיא היא לבטל האיסור ולאי מצטרפין שהרי הביעול הוא לפי שהאיסור מתפשט בכל החתיכות ובכל מה שיש בקדירה שאין בו כדי ליתן טעם א"כ גם בגוף החרס מתפשט שהרי גם החרס הוא בולע קצת האיסור ע"י בישול ועל ידו מתמעט טעם האיסור בחתיכות ורוטב שבקדירה אבל איסור שיפלא גוף החרס מצטרף לאיסור לאסור המבשל הוא דבר שאין לו שחר וכבר כתבתי בסימן הקודם (סעיף ו) שיש לתמוה על דברי מהרח"א בתורת חטאת (כלל פה דין ג) ובשלחן ערוך (סי' צח ס"ה) שבארה מדבריו שגוף החרס כ"כ וכיון לשער בכגנו ועוד יש לתמוה בדברי העצמות פסק כהרא"ש דעצמות האיסור מצטרפין אל ההיתר ואמאי לקי"ל בר"ת ור"י דבשאר איסורין מתיבה כ"כ היה לו לפסוק דהעצמות האיסור מצטרפין אל האיסור לסיון שהם דבוקין בבשר אבל תחלה טעם האיסור וכ"כ ואיהו קובר אלף בדבר שאין לו טעם מעצמו אחרינן אמי מתיבה עצמה כ"כ וכ"ע. ולא קשיא לאמלי דליף שיעור ק' מזרוע בשלה דעצמות ובשר הזרוע הוי אחד מק' הלא העצמות אינן נעשין נבלה כיון שאין להם טעם מעצמן לבבר כתב הר"ש דקיימא בעצמה הוא. ולענין הלכה הנה מהרא"ו בהגהת שערי זורע קיימן (כ"ה) [נ"ה] כתב בהרא"ש אבל באיסור והיתר האמור בכל כ"ח כתב בקבלת י"א על שם האור זרוע ובכלל ל"ז קיימן י"ג פסק להרי בהגיון לבטלן והרב מהר"ש לוריא ז"ל ד"ל]

פסק בהגהת שערי זורע על שם האור זרוע שאין להקל כולי האי לגרף עצמות האיסור עם ההיתר אבל אם התיר לא עבר על דברי חכמים. ולפענ"ד דיש להחמיר בעצמות הרכיון של איסור לגרפן עם האיסור והרי אינה בהגהת שערי זורע קיימן מי (אות ד) וז"ל ואם נתבשל עצם אחד או עצם של טרפה בתבשיל בשר אז בשר נלחה אם נתיבש העצם הוי כעין בעצמות ואם יש בו אחוזות אז צריך ק' וכו'. וכך נראה עיקר:

ב ומ"ש אבל אם נתבשלה תחלה וכו' עד כשנתבשלה לבדה. איכא למידק למה שיבה הלשון להיה לו לומר כשנתבשלה תחלה ויש לישב דבא להורות דהיכא

אלא נלחה האיסור כשהיא מיה אתם הוא אלא קני בם' כנגד הבשר דשמא נתמעט בשר וכו' אבל אם נלחה האיסור כשהיא מיה אז ואלו קני בם' כנגד

הבשר שנלחה בעוד שהיתה החתיכה מיה ואין כל זה אלא כשנתבשלה תחלה עם שאר חתיכות איסור אז אפילו נלחה לאיסור כשהיא

מיה אלא קני בם' כנגד הבשר דשמא משאר חתיכות איסור נתמעט בשר הנבלה וכבכן בעצמות של חתיכה זו ולו"ק:

ג ומשערין ההיתר והאיסור כמו שבא לפנינו וכו'. זהו לשון רש"י ז"ל והרשב"א והר"ן (לד: ד"ה מ"ר חטיבה) פירשו דוקא בשלא נלחו האיסור בשעת בפילתו אלא

לאיסורו בשעת בפילתו אלא נתמעט בשיעור אחד עם ההיתר כגון זה מצטרפין ההיתר שבבלע בקדירה לחמה שבחתיכה ומשערין האיסור בשעת בפילתו

לתוך ההיתר ע"כ ולקלק הר"ן לומר ואלא נתמעט בשעור אחד עם ההיתר אלא נתמעט בשעור אחד אין תועלת בגרוף אבל אם ההיתר כנגד האיסור כמו

שהוא עתה כך לא יהא ק' בגרוף עם הבלוע אבל בשלא נתמעט בשעור אחד דמן ההיתר נתמעט בשעור אחד אין ק' בהיתר כנגד האיסור שנתמעט בעמין שאם תגרוף

הבלוע של היתר אל ההיתר שבקדירה ובלוע האיסור אל האיסור יהיה ק' כנגד האיסור אעפ"י דעתה כמו שהוא בא לפנינו אין ק' בהיתר כנגד האיסור שבקדירה

פרישה

(ב) וגוף הקדירה אינה מצטרפת לא עם ההיתר ולא עם האיסור. נראה דה"ט דקדירה כבר היא בלועה מבשולין שבשלו בה מקדמת דנא ואפשר דלא בלעה עתה בלוס משל"כ בעצמות. ואין להקשות לפי זה קדירה מבשר שלא בלעה כלום יצטרף לא פלוג בגבן ושיין לריפשה: (ג) בד"א בחתיכת נבלה שנפלה לקדירה כשהיא חיה. פירוש החתיכה: (ד) אבל אם נתבשלה כו' עד דשמא נתמעט בשר הנבילה בבישולו ונכנס בעצמות. פירוש לע"ג לאין החתיכה כ"כ לרבינו לפריס (מתוס' חולין ק. ד"ה בשבקס) והרא"ש (פנ"ה ס' לח) וקצי בשיעור ק' כנגד האיסור שבבלע בעצמות והיינו כתו שהיה האיסור מתחילה מ"מ כיון דלא ידענו כמה היה ושמא נתמעט לריך ק' כנגד העצמות: (ה) ומשערין ההיתר והאיסור כמו שבא לפנינו כו'. ז"ל הגמרא בפרק ג"ה דף נ"ז ע"ב אמר רבי חטיבה בשהן משערין ברוטב וקיפה ובחתיכות ובקדירה מ"ל בקדירה עצמה ומ"ל בחתיכה דבלעה קדירה ואיתא הו אתם בלע נ"ח ע"ש ההוא דאיתא דתרבא לבפל בדיקולא (פירוש קלחת רש"י. עד כאן המגיה) דבשלא קבר רב אשי בשעוריה בחתיכה דבלע דיקולא מ"ל דבבן לבר אשי אמר אמר להתירא בלע דיקולא לא בלע עכ"ל הגמרא ומלגי הכי דבבן אהבהו לשבא דמפבם משערין בקדירה היינו בחתיכה דבלעה הקדירה ועשה פלוגתייהו כ"ל להבהו לשבא ק"ל הואיל וגוף האיסור זוקקין לאחר ואין לריכין לבטל אלא טעם האיסור שפלא אאלין בהבל ומלרפין אף מה שבלוע בתוך הקדירה עד שיעלה לב' כגד האיסור דמקמתא לא פלע האיסור כ"כ הרבה שיעור שבלעו מן ההיתר ונתבטל טעם האיסור שבהם ע"י טעם ההיתר הואיל ואמרינן שטעם האיסור היוצא מהחתיכה הוא פחות מחתיכה עצמה. ואף כי יש לפקפק ע"ז ולומר דאם נאמר שהעצמות בלעו מעט מן האיסור הוא הדין נמי נימא שמן ההיתר בלעו מעט ואם כן עדיין אין בהם במה לבטל האיסור שבלעו מ"מ הואיל ואיסור זה הוא טעם בלא עיקר וחומרא הוא שהחמירו רבנן אפשר לומר שלא החמירו בכזה ובלאו הכי יש לתרץ קושיא ראשונה דל"ק מידי דלאו מילתא פסיקא היא לומר שהחתיכה נתמעטת ואדרבה אנו רואין בחוש אשר לפעמים מתרבה החתיכה ע"י בישול ואם כן אפשר לומר שחתיכת האיסור נתרבה ע"י בישול מכמות שהיתה בשעת נפילה ולכן ביש ששים נגדה בשעת ביאתה לפנינו מותר: (ב) וגוף הקדירה אינה מצטרפת לא עם ההיתר ולא עם האיסור. יש לדקדק הא כתבה רבינו חדא זימנא בסימן צ"ח (סנו.) שאין הקדירה מצטרפת לבטל האיסור ושם כתב דמצטרף להאיסור לאסור וכאן כתב דלא מצטרף להאיסור ונראה ליישב דלעיל מירי שהקדירה האיסור והחבשיל ההיתר וקמ"ל החם דאע"ג דלאיסור מצטרף הקדירה וצריך ששים נגד כל הקדירה אפ"ה אין הקדירה מצטרף להיתר וכאן מירי שנתערב איסור בחבשיל של היתר קמ"ל דאין הקדירה מצטרף לא לאיסור ולא להיתר:

חידושי הגהות

צט [ה] נראה הטעם בה דהקדירה בלועה היא מבשולין ואפשר דלא בלעה עתה כלום משא"כ בעצמות וא"ל ג"כ קדירה מבשה שלא בלעה כלום תגרוף דלא לבגן ואע"ג דלעיל בסימן ל"ח כתב דבשינן ק' כנגד הקדירה כדי שהקדירה לוקחת וגם שם כתב לאין הקדירה מצטרף להאמר וא"ל לשנותה כאן בסימן זה ד"ל דלעיל מיירי שהקדירה האיסור והבשיל ההיתר וקמ"ל דאם הבשיל ההיתר לבד אינו ק' כנגד הקדירה אפ"ה אין הקדירה מצטרף להאמר ולכן אין הקדירה מצטרף לאיסור ולא לאיסור ולא לאיסור ולא לאיסור ולא לאיסור (לריפה ופריפה) ושיין ע"ז ס"ק ב: [ב] שיבה הגוול לשונו וכתב כשנתבשלה לבדה ולא כתב כשנתבשלה אתחלה אפשר דלא בלע דלאה לאיסור כשהיא מיה אז לא קני בם' כנגד הבשר לחוד וכלאפרש טעמא דשמא נתמעט הבשר כי אבל אם לאה לאיסור כשהיא בעוד שהיתה החתיכה מיה אז ואין כל זה שייך אלא כשנתבשלה לבדה אבל אם נתבשלה אתחלה עם שאר חתיכות איסור אז אפילו לאה לאיסור כשהיא מיה לא קני בם' כנגד הבשר דשמא משאר חתיכות איסור נתמעט בשר הנבילה וכבכן בעצמות של חתיכה זו (כ"מ):

הגהות והערות

ד] ובחדושיו לחולין שם ובתשובות הרשב"א ח"א סי' תקטו ובתשובות המיוחסות להרמב"ן סי' קנא: ד*] עיין שערי בינה על שערי דורא (סי' נה אות י) שתמה על הב"ח בזה:

עדכונים לעבר אם הלכים

אם (א) עצמות ראשיות ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ב) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ג) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ד) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ה) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ו) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ז) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ח) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ט) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (י) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יא) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יב) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יג) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יד) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (טו) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (טז) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יז) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יח) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (יט) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כ) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כא) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כב) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כג) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כד) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כה) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כו) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כז) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כח) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (כט) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (ל) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לא) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לב) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לג) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לד) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לה) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לו) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לז) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לח) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (לט) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

אם (מ) ים ב"ב מקום ים בים ב"ב אל בכנה ב לא בלבד מהם הם מהם שמלאכי לחיות את מקום

משבצות זהב

שמין נוכר בטל הוא כמין יבש ברוב מתיבות ועכשיו שמין ששים כנגדו הוא כמו בסימן ק״ט ס״ב לאסר נודע התערובות יש לסקל בתקוט הפסק והכי נמי לכוותיה. ועיין בפרי״ח אות ט׳ בשם הרשב״א בחידושיו (פרי״ח לה: ד״ה אבל ר״ת) לאסר בתערבו יעוין שם והכן. ואם בפל זית גביה לכ״ע ירקות והסירו מעט (אח״ל כפל זית בשר בשם אוסר להא קיבלו סירקות מעט גביה ועתה טעם בשר. ובשלמת אם בבת אחת נפלו לא הוה ברגע הטעם בלל מה שמין כן כזה אחר זה דולמי לו קולקו אם אסור לף בשר בחלב וכלתמן ה״ר:

צט (א) עצמות האיסור וכו׳. עיי״ז: ראשונה מקיים הקדמה אחת קבועה וזו אורתה: דע כי חתיכת נבלה שנפלה לתוכה מיכה לריך ס׳ לבל האיסור. והטעם אלא ידעינן כחה בפיק מיכה ואף שוודאי אין פולעת בחותה. או לאפשר טותנת טעם בכחותה (וכמלוחה שי״א כו). ושפיר אף דידעינן שהיה ס׳ בעבר אלי חתיכה אין לאסל בלל, ובלל כי ספק זה לא אחשב לספק בדרבנן ולא נם״ש בדאורייתא, אז) ואף לאחר לאחר (פי׳ הי׳ ס״ע בחמ״ל) ספק הקרון ידיעה הוה ס״ס בכאן, ואלי לא איון אלא אקרה הוא וכל אחר יבוא לשער אא) (אי חעטם בחותה טעם בחותה) וזה חוקבה אין בו אחלוקת. ואף לאחר״ל לחולק בעון ואחבות גם שם לא קיימא לן כן. והכה כל איסורין בטילין בס׳ הן לא הן ובש ואם בפל אחיכה בטילה לאחיכות ולרוצב הכל אלעלה ולא אחיכון שאל בחתיכה בחתיכה טעם בחתיכה אחת יותר אחבלתה כי לכוצב אחלה הטעם בשוה. אי״כ אם זית איסור גוש בפל בשלשים זיתי גוש היתר ובשלשים רובע הכל מותר לפי שהאיסור הוא אחזית איסור בחלב לם. אלקיים ובחבטל חעטם חיעוטו ואף אחר כך בשיעלה בבר היתר הוא. ואיהו לומר שהבשלשים זיתי גוש פולעין אינה בשיעור האיסור זה אין בבוד אלא בלאחרן. ואם כ״ע זיתי היתר זית אחר איסור והוא גוש אוסר ולאי לבר בחבל לחוא עצמו אחרון. ואי קשיא לאחר אין בחלוחות אי אחבל עד״ש ס״ח בנו״ז אות מ׳. ובעיקר קושית הב״ח הייבו לאחרי בחתיכת בד יש אחתירין בחין הפסל אלא לבף לחיתר עדיפא הוה ליה לאחר אחבטלין לאיסור אבל ביש הפסל לא קשה אדי דהר״ב בסימן ל״ח לא הסתיר בגוף הסרם אלא בחין הפסל. גם יש לחלק בין בשר בחלב לשאר איסורים. ואחה שבאב לקיי״ל בכל עלם ניחבים בהגעלה ולאה לבחורה שמ״ש בח״ח סימן תכ״ח ס״ז וס״ח בשות אחקון חיים בלי עלם לרוץ הגעלה ולחלק בחי״ש הבה״ב בבחי קכ״ח ב) לבלי עלם לא חיים, לאם לא בן הוה לו לומר לאפשר לאפרוך בהגעלה אלא אשוה חיים בי׳ ולקחון בסימן תכ״ח ובאח״ם (פרי אחה אח״ז ס״ק ר״ג ו״ס״ק ס״ק יט) אבאר לי״ה: ויצא לנו הדין בח״ש אחחבר בסימן ל״ה ס״ג שוחא בחיש ששיש ולילון אף בחין אלוכלך ולאי אלבוב ששיש לבר הקלירות לאי אשוה שאחחלק בשוה אם בבר הקלירות אל בשר אקורין אחבלן ולהבא אבלעיש אבשר בחוב. אחבים הא קאחיבא אאם הליה קנרה אולבת בין בלי בשר ובבין אחוחן אים לחבטיל ובלומה לבחורה ל״ל להאיס לא נעשו בגולה בין שנעשה אחלב אחחבטל בגוף אחחם אל בשר ויש בין הבל ששיש בגד אחלב ואין בבאן נעשה בגד לא לעשה בשר ואבאיש עכ״פ לעבד עם בשר. ולפאשה יש לחלק ולומר שבא אבלעיש

הקלירה אלעולבת לחיתר כ״ל בקלירת היתר, אירך הפריחה לות ב׳ לשבא אלבלעיש (ואחבטל לומר בלי אחרם בן (בסק״ם קלה ס״ב) ועצמות לא לחי לבלי אחרם) ואחשש אשוש לא פלוב. והפרי אומר אירך בקלירה שבפיים יש רוצב ובחתן אבולה אין אחלק בשוה ואין הכי בחי אחם יש בקלירה בחוך הרוצב אחרקי אחמה הבל אלעולף לחיתרא: הבחינה הב׳ דולחי יש אחבל בעצמות והא לחלעולפין לחיתר לעשה עצמות לא חשיב ולא אחרה אורה וכן בחבין הפרי אומר והבלתי ופלתי לות אי. וכן אשמע בבא״ם בלבל בוב הבשה שם (פי׳ ב) לא עלוף אגיל הבשה דולחי יש בו בחלוחות ואפילו הכי אין לוקר פלוטתו וכיון שכן הוא הדין עצמות. ואפיל בטל אחשה שבבבם לחוכן ואבלבל עם אחבטל שבבן. וכי אחמת אחא לעשינו בחה לחלוחות יש בהן חז״ל ועשו ושיעורו כך. לפי זה בחרבי קדילה בין אחבים לו. ושנים אחבוחים חוך הקדילה אין אלעולפין בחיכה שביה וכן קליפי בלים אין אלעולפין.

דיעה ב׳ בעצמות האיסור לאיסור ואיתר לאיתר כי יש בהן טעם. הדיעה ג׳ היא בעת רמ״א בהג״ם לאיתר לאיתר ולאיסור אין אלעולפין לא לאיסור ולא לאיתר אחיתר בחיש״ד אות ב׳ ובעצמא לא ידעינא כיון לאיתר אלעולפין על בדבר לאיסור לו לעולפין לאיתר לו לאיסור. והן אחת שבאיתא אחובשת בירושלמי (פי״ה ה״ג) הוא בבי״ם פ״ה לחבוחות מ״ט ובבא״ם פב״ה (סס) לבגדיהן בחתם לית לח וכול לחבוח בטולה בחחת יותר אחבלתה כי לכוצב אלעולף ולא אחיטין שאל בחבה בשוה. אי״כ אם זית איסור גוש בפל בשלשים זיתי גוש היתר ואחבטל אעשה אחיטין ואף אחר כך בשיעלה בבר היתר הוא. ואיהו לומר שהבשלשים זיתי גוש פולעין אחיטל בשיעור האיסור זה אין בבוד אלא בלאחרן. ואם כ״ע זיתי היתר אחל איסור והוא גוש אוסר ולאי לבר בחבל לחוא עצמו אחרון. ואי קשיא לאחר אין בחלוחות אי אחבל עד״ש ס״ח בנו״ז אות מ׳. ובעיקר קושית הב״ח הייבו לאחרי בחתיר בד יש אחתירין בחין הפסל אלא לבף לחיתר עדיפא הוה ליה לאחר אלעולפין לאיסור בבל ג׳. הין בן בשאר אסורים והוא אחבשבת הבשב״א אחיטין אם בחיסור בחי בחחת אי הבי. יי״ל לאחר אחבוש בם אחר בך יוצא טעם אן בחיסור בחי בחחת אי הבי. יי״ל לאחר אחבוש בם אחר בך יוצא טעם אן בחיסור אחיטל אעשה בחחבות אה אחיטין בן בבולו אחיטר בבר אחבטל. הנה בעצמות אחבל ג׳ לעות: הא לעצמות האיסור אלעולפין לחיתר ובל אבן לחיתר ויש בו ב׳ בחיבות. הבחינה הא׳ דולחי אין בהם שוש לאחלוחות אלא לחבעם האיסור אחבטל בבל בשוה. וכי אחיטל אוף אוף הלר פלוטן ולבבל לאחיטל אבחבטל בעצם דבן יבש הוא ובחבוחה בקופקא דחי הבגיש בה הפרי אומר לות אי ואחבן בוחבה לאחבוש אולין ק׳ (ע״ח) ד״ה בשקלם אוכל דאשהו אין בו בלא בלאחת ובלא״ח סימן אבא״ז לות ר״ז ובלא״ח סימן אבא״ז לות ר״ז אבל בבר״ז לות ע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

עולה לגבי מצ'ל לכוון

[illegible]

[illegible]

[illegible]

טז השוחט את המסוכנת וכו'. זה מתבאר מן המשנה דמסכת הרי זו אסורה ופשוט הוא: **טז** כל איסורין שבתורה וכו'. מ"ש רבינו שהאסורין בפני עצמן אין מצטרפין מתבאר במסכת מעילה פרק קדשי מזבח. ובאיסור אמרו בספרא בריש אחרי מות אחרי אמר אל אהרן. ודין איסורי נזיר מבואר במסכת נזיר פ' שלמה מיין: **יז** כל הנבלות וכו'. משנה פרק קדשי מזבח (דף ט"ו) וגמ' נחלקו אמוראים בנבלה טהורה ונבלה טמאה אם מצטרפין ורב אמר אמי דאין מצטרפין ולוי אמר מצטרפין והקשה מן הברייתא לרב ורב אמר אמי ואמרו דאמינא כמ"ד איסור אל על איסור ואחי איסור נבלה ואל על איסור טומאה והוו להו נבלות הטהורים והטמאים אם אחד דהיינו נבלה ומצטרפין. וכבר נתבאר שדעת רבינו לפסוק כמ"ד אין איסור נבלה אל על איסור טומאה כמבואר בדברי הרמב"ם ז"ל סברא הראשונה שבגמ' מורים שאין הלכה כדברי האומר איסור אל על איסור ומשמע דרבי מאיר ורבי יהודה הוא דפליגי וקי"ל כר' יהודה דאמר אינו אל כמבואר בראש פרק זה. ואם הר"מ ז"ל סבור שאע"פ שאין איסור אל ע"מ נבלות הטהורים והטמאים מצטרפים ולוי לאו מה"ע הוא דאמר דמצטרפים ודאי לאו משמע הכי דהא הוו להו אמי לאוין לאוין הוקין. ועוד דא"כ לא הויא סייעתא מן הברייתא לרב דהא אפשר להוקומה כמ"ד איסור אע"מ אלא ודאי לדידן דאין אחע"מ ה"ל לוי אד לגבי אמי וימיד ורבים הלכה כרבים. כ"ל להעמיד דברי רבינו. ומ"ש ונבלה מצטרפת עם הטרפה וכו' וכן בשר הנמל וכו' שם מתבאר שהם אמרו שהוקין בפני עצמן ומאלין בפני עצמן ואלוקן הלאוין שהכל רבינו מתבאר שם שאמרו בגמ' שהפגול והנותר מצטרפין זה עם זה לעניין אכילה לפי שבאו בלאו אחד (שם דף י"ז:) לא יאכל כי קדש הם כל שבקדש פסול בא הכתוב ליתן לא העשה על הכילתו ע"כ:

יח האוכל מנבלה וטרפה וכו'. זה מתבאר בספרא בבחוקותי ובחולין הלא ה' העור והרוטב (דף קי"ז:) העצמות והגידין והקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טומאה אוכלין אבל לא טומאה נבלות. ודין הטלוי נבר נתבאר בפרק זה לטעלה. וא"ש רבינו מתבאר שאין בהן לאו של נבלה

ע"ח דלרבנן דריב"ב הוי כטרפה, וכ"כ הרמב"ם בפ"ב מהל' רוצח דההורגו אינו נהרג כטרפה, ועי' עוד בריטב"א ובתוס' הרא"ש ליבמות שם דמפרשים ג"כ דאע"פ שהוא מגוייד והוא גוסס. וגם מפורש בתי' הר"י בתוס' יבמות שם דמגוייד הוא במקום טריפות שאין סופו לחיות, ועי' בהג' חת"ס שם דגרוע מטרפה שלא ע"י גיוד עיי"ש, א"כ הרי מבואר במשנה דגוסס מגויד הוי טרפה ועי' עוד בב"ש אה"ע סי' י"ז ס"ק צ"ד, וע"ע בפתחי תשובה אהע"ז סי' ט"ו ס"ק י"א. עכ"פ הרי מוכח מדברי התוס' דגם גוסס ומגוייד בידי אדם שהוא כטרפה פוטר, וכ"כ בפשיטות בשו"ת שאילת דוד הנספחות לס' פסקי הלכות ח"א מהגאון ר' דוד פרידמאן זצ"ל האבד"ק קרלין סי' ג' דלא אכפת לנו מה שהוא טרפה שהרי הגוסס והמגוייד זוקק ליבום ופוטר מן היבום. ובכלל הדבר מוזר שאם הניח בן גדול טרפה שתהי' צריכה חליצה, וגם יהי' יבום באשת אח שיש לו בן שהוא טרפה ומאחר שהביא מעכ"ת דברי התוס' רי"ד בשבת קל"ו שמפורש שם דטרפה זוקק ופוטר וכן מוכח מדהתו"ס יבמות ק"כ ודאי אין לחוש כלל משום ספקותו של הגו"ר, ואינה צריכה חליצה ומותרת להנשא. והשמטה, שו"מ בשו"ת בית יצחק חיו"ד ח"ב סי' צ"ט שהעלה ג"כ להלכה בפשיטות דלא כהגינת וורדים ואינה צריכה חליצה ומותרת להנשא, וכ' דישתקע הדבר וחלילה לומר כן. וע"ע בשו"ת בית יצחק ח"א שתמה ג"כ ע"ד תוס' רי"ד בשבת].

ודבר תמוה ראיתי מכבר בתוס' רי"ד שם, שכ' בשם ריב"ם, דחובל בין בטרפה בין בבן ח' פטור משום שבת, וכתבו ואינו נ"ל דטרפה חי הוא ואינו דומה לבן ח'. ובאמת הוא משנה מפורשת בפסחים ע"א ע"ב שחטו ונמצא טרפה בסתר פטור משום אונס ואם כד' הריב"ם הא בלא זה פטור בטרפה וכן באיבעי' דביצה ל"ד בדרסה או שטרפה בכותל מהו לשחטה ביו"ט דחיישינן שמא טריפה הוא, אלמא דגם בטריפה חייב משום נטילת נשמה, ועי' במנחת חנוך במוסך השבת אות כ"ט, שכ' ג"כ דההורג טריפה בשבת פטור, ותמוה.

ח' כסלו תרע"ד

ד) **ע"ד** שאלת כת"ר שי' אדות המקוה אשר נבנתה מחדש בעירו, ולא השגיחו מתחלה לדלותה בכלים מנוקבים כדין, והמקוה היא מעין הסמוכה לנהר, וחשש מעכת"ר לדברי המשכנות יעקב המובא בפתחי תשובה בסי' ר"א ס"ק כ"ח, דמסיק דבמקואות הסמוכות לנהר אין להקל בשום קולא של מעין שלא לפסול בג' לוגין, וכאשר קשה מאד להסיר את כל הרצפה כעת ולנקותה מתחת, וע"כ שואל כת"ר אם יש להקל בזה עכ"ד.

הנה בשאלה כזו כבר הורה להקל הגאון מוהרי"ט ליפמאן ז"ל בספרו עונג יו"ט סי' פ"ה, וכן בס' עין יצחק חיו"ד ס"י. ואם אמנם במק"א שדיתי נרגא בד' העוי"ט שבנה יסוד בסמוך לנהר הוי כמי התמצית שלא פסקו, דגם במי התמצית שלא פסקו הא תנן שתה טמא ושתה טהור טהור משום דסלקא לי' השקה, מבואר דאע"פ דמי התמצית בעי מ' סאה, אבל מ"מ דין מעין יש לו לטהר בהשקה, ולפיכך גם בסמוך לנהר יש לו דין מעין לטהר שאובין. ובאמת נראה מד' הרע"ב והראשונים שם, דהא דשתה טהור טהור לפי דנתבטל הטפה הטמאה ברוב, ולא מדין השקה, דכיון דלא מהני מי התמצית שלא פסקו לטהר אדם וכלים ליכא בהו דין השקה, וכיון דמצד דין בטול ברוב קא אתי עלה, ממילא בדין שאובים דלא מהני בטול ברוב [יעוי' בר"ן פ' כל הבשר], א"א שיטהר המקוה מעיין הסמוך לנהר השאובים, דהא בשאובים לא מהני בטול ברוב, מ"מ דבר זה אינו מבורר מן המפרשים, ויש שמפרשים מדין השקה, ולדבריהם בודאי יש מקום להקל גם בסמוך לנהר.

ובגוף השאלה כבר הקיל גם בס' עין יצחק חיו"ד ס"י. וגם לפי הראות נראה דלא הוי רק ספק מים שאובים של ג' לוגין שהקיל הש"ך בס"ק פ"ח בספק אם נפל ג' לוקין בבת אחת, דבכל אופן הוי ספיקא דרבנן להקל.

ב

ה) **בדבר** שאלת הדר"ג אם באפשר להכשיר מין אבק חדש אשר מוצאו מעצמות יבשות אשר מערבים אותו בהרבה מיני מאכל גם מעמידים על ידו מינים שונים, וביאר אופן עשיתו בפרטיות, שלוקחים עצמות יבשות ושורין אותן בהסיד ממלח, אח"כ שמים העצמות במים עם חמר וגם שמים העצמות בפוספר, ומבשלים ומנקין ומיבשין; והעצמות מתיבשות אח"כ במשך ארבעים ושמונה שעה וטוחנים אותו כמו קמח סוכר, ומבאר כתר"ה הכל בדיוק אופן העשי'.

והנה כתר"ה העלה להתיר בדברים נכונים, עפמש"כ הרמ"א ביו"ד פ"ז סי' ט' בעור הקיבה דלפעמים מולחים אותו ומיבשין ונעשה כעץ וממלאים אותו חלב מותר דמאחר שנתיבש הוי כעץ בעלמא ואין בו לחלוחית בשר, והש"ך כ' דה"ה בשאר בני מעים והרבה אחרונים מתירים גם בבשר אסור ודם ותולעים [ש]אם נתיבשו כעץ וכ"ש עצמות שאין עליהם איסור לאו בנבילה וטריפה כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה' מאכ"א, ופלפל בזה ונסתייע מד' הר"מ מבשר המת שנפרך, ומד' הירושלמי בערלה פ"ג, ומד' הרמ"א בסו"ס קנ"ה גבי שרץ שרוף, זהו תו"ד.

ולבאורה בעצמות יבשות אין שום חשש, דהא עצמות האיסור מצטרפים עם ההיתר לבטל האיסור כמבואר ביו"ד סי' צ"ט, ואפי' בעצמות הרכין שהחמיר הש"ך כ' הפוסקים דאם הסירו הבשר ונתיבשו דינם כשארי כלי עצם וכלי מתכות ועץ [ומש"כ הרמב"ם בפ"ד מהל' מאכ"א הי"ח מן העור והעצמות והגידין כו' אע"פ שהוא אסור הר"ז פטור היינו בעצמות הרכין או שיש בהם מוח, אבל בעצמות הקשים והיבשים בודאי גם איסורא ליכא, וכ"ה במשנה בפ' העור והרוטב, ופירש"י שיש בהם מוח ואינם מצטרפים לכזית להשלים שיעור נבילה לטמא, דזה ילפינן מדרשא דנבלתה] וא"כ פשוט דעצמות שנתיבשו אין בהם חשש איסור כלל. ועי' בתוס' ע"ז ס"ט דודאי רגלי הדבורים כיון דעצמות בעלמא נינהו מותרים דהא עצמות החמור טהורות ורגלי הדבורים כעצמות החמור כו' ולענין אכילה שפיר דמי.

שרץ אז שאר איסור מאום בו משום שקץ אפילו אחד
וכבטל בהמה ע"י סם מחת יעקב ומשיב לחרץ דרוקא גבי
ולאכילה לדפואה ולא לאכילה השות דאיזה איסור יש בדבר
קמ"ה שהמה רומעבתו ל"ד המ"א בי"ד סי' ס"ו ליב בהסכמו שהמה
ומה בסמ"ה.
הבמ"ש ומכו שהרגיש בזה גם מדרבנן
רבר המעשר לא נמל אינו אלא מדרבנן
ואי"כ הי"ל בדרון דיין לא הוא לידי איסור דאורייתא לא חיישין לבתחילה
עשים ולא יבוא ליד איסור דאורייתא
בהשובה ס"ל ר"ז הוכא בפתחי תשובה שם דבל הינכי דאכא
ולא יבי לעשות בי עצמם הינ יעבוד נראה בכבוד ש"ב הגרעק"א שם
לתלתיים הינ עצמם בי אבל לא בעצמם אפילו לדבר הזוקלקים
הרמ"א גוף האיסור אבל לא בעצמם אפילו לדבר הזוקלקים
לעי' הש"ך בס"ד דיז ר"פ סי' ס"ו בשאר מי מעיים המעבים
בזה באחיעזר חי"ב סי' י"א להתיר בכדומה יעי"ש) גם
שהתפכה לדבש שנעשית מתחלה פגום (והאריכו
ובבש"ב הר"ל בעצמם אפילו לא בעצמם שאינו מ"ל
אינו בו איסור כלל ולא עדיף
לגמרי דכל שנפסל לגמרי אינו בו ב"כ אין איסור
אחר שנעשה כלי, ולבתחילה אין לעשות בי, נראה דכל
הבלוע גוף האיסור בהמורה ל"א דליי דהיי עפר בכל הוי עפרא בעלמא
איסור ובהמבאר בהמורה ל"א דליי דהיי, ויוצאין גוש
לכתחילה אסור קדירה אסור בן יומו בן שאינו
ע"ב ע"ב דבאינו בן יומו הא נותן טעם לפגם מותר, ע"ם הא
אלא דבאינו בן יומו הא נותן טעם לפגם בהמבאר בע"ד
הבלוע בהמבאר בע"ד ע"ב
לכתחילה אסור קדירה אסור בן יומו שאינו
ובבי"ד ע"ב, ע"ב אסור לבשל
הבלוע בהמבאר בע"ד ע"ב — ב"כ, ע"ב
לחוש מצד הבלוע אולם נראה באופן זה שנפסד לגמרי,
שהתבשה מ"מ אפשר שהבלוע יוצא ע"י יש
הבלוע מצד הבלוע אינו ראי לאכילה, ע"ב מה בכל
הוא אינו בן יומו הא נותן טעם לפגם מותר, ע"ם הא
אלא דבאינו בן יומו הא נותן טעם לפגם בהמבאר בע"ד
לכתחילה אסור קדירה אסור בן יומו שאינו
ובבי"ד ע"ב, ע"ב אסור לבשל
הבלוע בהמבאר בע"ד ע"ב — ב"כ, ע"ב
לגמרי דכל שנפסד לגמרי אינו בו ב"כ אין איסור כלל ולא עדיף
סוס"ד הנ"ז בהנטל"פ בפסק הדאסור, ובלבד שלא יהי' נפסד
עד לגמרי, ע"ב הסיר של

הרה"ג ר' אהרן קטלר נ"ז חלק א

והפוסקים דנחלקו כתבו דמיירי גם בא"מ, אבל עכ"פ איכא רוב בלא העלמות, באופן דהפליטה שלהם מתבטלת, אבל בעלמותם הם אסורים. וראיה לזה ממה שמדמה הכו"פ ולמד דין זה מגיה"ג שאינו אוסר כיון שאינו נו"ט

והתם הרי הוא עצמו אסור מגזה"כ.

גם יש לתקור, דהנה ההלכה דהטמאים לאסור צירן ורוטבם וקיפה שלהם נאמרה בטמאים, וה"ה בטריפות, כמבואר בפ' כל הבשר חולין קי"ב ע"ב. ונראה דהה"ג דשייך גם בליר של גיה"נ, והא דאינו אוסר הוא דוקא בנתינת טעם מדין טעכע"ק היכא דשייך שיבטל ברובא. והא דמוכח דשאר איסורים אינם חלים בגיד אם אין בו בנו"ט, פשוט דקאי לגבי מלקות, ובנבילה ובשאר איסורים הרי בעי שיהא ע"ז שם בשר דוקא, שלא נאסר

בהם רק מה שיש עליו שם בשר.

אך י"ע מהא דאמרינן בחולין פ"ט ע"ב, דלמ"ד אין

בגידים בנו"ט לא מייל איסור מוקדשים בגידים, והתם קאי לענין חיוב נהנה מן ההקדש. ומבואר דאם אין בגידים בנו"ט, ל"ת גם נהנה מן ההקדש. דבהכרח לא שייך כלל לומר גבי מוקדשים דפטורו הוא משום דלא חשיב בשר או משום שא"ר לגר, דהרי איסור מעילה דקדשים איכא בכל מידי, גם במידי דלאו בר אכילה כלל, ובהכרח דפטורו הוא מדין אחר דלא חשיב נהנה. אך באמת אחר דמוכח דאם אין בגידים בנו"ט ליכא כלל הנאה, ממילא פטור ומוכח מהתורה על אכילתו גם באיסורי מאכלות ומוכח כמש"כ באות ז' דאין איסור מהתורה בעצמות ואינך. אמנם זהו דוקא באינה ראויה, אבל הלחלוחית בעצמה שראויה, או כשנתערב עם שאר האוכל ונעשה ראוי, אסור מהתורה, אך טעמו מתבטל כנ"ל, דכיון דהוי טעם קלוש אינו אוסר מדין טעכע"ק. ועוי"ל דמה שאין טעמו אוסר, הוא משום דכל שהיה מותר מקודם, אע"ג שהיתרו היה משום שא"ר לגר, מ"מ כיון דבפועל לא היה אסור לא מייל ביה איסור מדין טעכע"ק. וגדולה מזו מצינו בכמה פוסקים בפי' ל"ת, דהיכא דנתבטל מד במרי יבש ביבש, אינו אוסר אח"כ מהתורה בנו"ט, ואף דלא אמרינן קמא קמא בטיל, ואם יתוסף איסור עד שלא יהא רוב היתר ה"ז אסור, מ"מ כ"ז דהתערובת מותרת אינו אוסר משום טעכע"ק, ויש

הסוברים דאסור מדרבנן, אבל מדינא היה מותר.

יז) עוד נראה, דאף דנסבור דגם הלחלוחית דהעצמות מותרת מה"ת, אין מוכרח דמציאות העצמות מותרות, אלא דהלחלוחית מותרת משום שאין כאן טעם האסור כיון דהעצמות א"ר, ומה"ט מצטרפת גם הלחלוחית לבטל את האיסור, אבל מ"מ אם ייעשו העצמות ראויים אפשר שיודה. אך זה פשוט דמה שנעשה ראוי ע"י התערובת, אבל בעצם אין בו טעם איסור לא נאסר, אבל כשנעשה ראוי בעצם כגיד"ד אסור. ולכן אף לדעת החוו"ד בביאור דברי המחבר, אסור הז'עלאטין באיסור גמור.

וכבר כתבתי דמה שאמרו בסוף"ד דחולין ל"ל אלא שעשאם ליקי קדירה, היינו שנעשה ראוי לאכילה, וממועט רק מטומאת נבילות, אבל שפיר יתכן דבאכילה אסור. ומלבד זה, הלא מפורש ברמב"ם דגם העצמות אסוריים ולפחות אסור מדרבנן.

ולכאורה תמוה, אם נאמר דמה שעצמות האיסור מצטרפים עם ההיתר הוא משום דהעצמות מותרים לגמרי, איך סתם המחבר דלא כהרמב"ם, גם כל הפוסקים שם לא הזכירו דברי הרמב"ם המפורסים דעצמות אסורים, בפרט דיש ראשונים דמחמירים דעצמות האיסור מצטרפים אף לאיסור, ואיך סתם המחבר בהיפוך. ונראה דס"ל דדוקא בעינם אסורים משום דאחשביהו, דאחרי דיבוד הימרם לכל הטעמים הוא משום שאינם ראויים, כל דאוכלם הכי אחשביהו ואסור מדרבנן. אבל גבי הצטרפות לבטל באיסור שבישלו עם ההיתר, הרי לא אחשביהו כלל, וממילא גם הלחלוחית שלהם אינה אוסרת. ובגיד"ד הרי אחשביהו, שמערבין את הז'עלאטין בכוונה, דמעמידים בו את האוכל או לצורך אחר, ועכ"פ הרי אחשביהו, והכל מודים לאסור. ומה"ט יש לדחות מה דהוכיחו המחירים ממש"כ המוס' בע"ז ס"ט ע"א בד"ה ההוא, דמותר לאכול דבש דבורים, ואעפ"י שרגלי הדבורים מעורבים בדבש, משם דרגלי הדבורים עצמות בעלמא הינהו ומשו"ה מותרים [ול"ש להחיר מכח דהוי טעם פגום, דהא איתייהו בעייהו, וכמבואר שם בגמ' גבי עכבר דאיתרטוטי אמרטט]. דשאני התם דלא אחשביהו, רק דמעורבים ממילא בדבש, אבל באוכל עצמות יודו להרמב"ם. עוי"ל דהתם דוקא ס"ל להמוס' שהוא מותר לכתחילה משום שא"ר לגר, וס"ל דמה שא"ר לגר שרי אף לכתחילה, דאף באוכל שלכד"א יש סוברים דמותר לכתחילה, וכ"ה שיטת המוס' בפ' כ"ש דף כ"ט ע"ב והמרדכי. ואף דרוב הראשונים ס"ל דמדרבנן אסור, מ"מ י"ל דכ"ז באוכל שלכ"א, אבל בא"ר לגר שא"א שיעבור איסור תורה, מותר לכתחילה, ומה"ט מחירים המוס' בדבש שנתערבו בו רגלי הדבורים. משא"כ הכא שנעשה ראוי לאדם, מודים שאסור. ולפי"ז אפי' יחלקו המוס' על הרמב"ם באיסור עצמות, בגיד"ד יודו לאיסור.

יח) בענין מה שאינו ראוי לגר שחזר ונעשה ראוי (עי' לעיל אות ב') נראה עוד מוכרח שאין

להוכיח ממש"כ המוס' בחולין ס"ד ע"ב בד"ה שאם, דלהכי בעינן קרא לאסור בית הטמאים, דלולא הפסוק הו"א דבילים מותרות מההיא טעמא דשרינן יאלי דיחמורתא, לפי שהוא זרע האיל שנקרש וכו', וכיון דמתחילתו בא משכבת הזרע דהוי כנבילה מסרחת, אעפ"י שנקרש ונעשה עור מ"מ הוא מותר, כמו אפרוח בית טריפה שהוא מותר דכי גביל פירשא בעלמא הוא. ופולהו ביעי נמי מש"ז קאתו ושרו מה"ט לולא הפסוק, דהא המוס' למדו זאת מבילת הטריפה דהאפרוח מותר, והתם

צב (ב) [ב] ובמה דברים אמורים בשלא נתנו לו אבל אם נתנו לו אינו רשאי לחזור בו ואפילו נתנו לו מעט מן הרבה אינו רשאי לחזור בו ואם נתנו לו הכל אינו רשאי לחזור בו א

ה ובן מבטלים טולל ומומה לריך מ׳ בטיבר כך כיל בטבמל במקלחם בהב וכן מין בבלים לריך מ׳ בטיבר לפי׳ בדבר ובם [טוס בכיי בלים בבטרים ד״ו] ולכלרס כ׳ מבטומל בטמיס בולם מ׳ בטבמל בלים בלמיחים דלמ בטומל כמ׳ מבלס לך ממלי׳ דבוו לבל בל׳ בוס בבלבום מי׳ ליס לבל מבטלים בין בדבר לם בין בדבר ובם לם לוכס דלוי׳ לבמבבר בס לבמ כלומים לבולם בבל בס׳ ולם בבמבה מי׳ ומיב ליל בבל בטמל דבולל ומומה מי׳ בבו מבטלים בל לפי דמל דבוו לבולם לריך מ׳ לפי׳ בדבר ובם לם לוכס דלוי׳ לבמבבר ולם בבמבה מי׳ ומיבו לבם לם בדבר ולים. א]

(ד) הגיה לבו לם ידמיבן בבמ בבמיבו לבן לבו לריבן לבמר מיבור בבמיבו בבו מיבור בל בבמבים וכן בל מס בבלו לריבן לבמר בבמבים לבן [בבים מבמים] (ליס ובם בבבל בבלים).

ובחתיכות [היתר] דהות ששים ח) (ד) לבטל המיחוי של האיסור בדאמר רבא (מנחיל ל״ז:) אמרו רבנן בששים ט) כגון מבינ ומרדבנן. ואפי׳ אם אינו מכיר האיסור ט) דהשתא במל ברוב. מינ לריך ששים ברוטב ובחתיכה של היתר י) לבטל המיחוי של איסור שנכנס בשל היתר שאין בטל ברוב אלא המיעוט שהוא בעין ולא דבר הנבלע בהיתר וכן חלב של איסור שנתערב [שנתערב בחלב אפי׳ כך מאחר שנתערב כ״כ הוי בינ כביטול ג״ל ש״ל] בחלב של היתר או יין של איסור שנע. בו נוי בשל היתר דאין אוסר במשהו ביא היין נסך שנתנסך לעז [עיז מין] צריך ששים כיון שנתערב זה בזה ולא סני ברוב ה (וכן מבשאים יא) [ד״ל בעין] [ה] הואיל ומומה צריך ששים בהיתר [ד״ל סנב בעין פי׳

מבטנות ועמרת שלמה

ומנדם בחמבטומה קודם ביטול מבי אפי׳ לבחמלה לבבלם לבמה בי׳ מבם ובבומבב׳ ליל מ׳ בבל בבומה לדיס וקל.

מ) ניל דוקא דיבמין בחם בוס בחמומו. אבל לא ידמינן בחם בוס בחמומו לא לריכין לבמר בטיבר בחמומו בבבל כל בחמומה. וכן כל בוכא דלריכין בחמומר בבבל בחמם בבן מבבלים בלריכין לא לבמר בבל בחמי׳ ס׳ לבא בבל ס׳ לבא בבל בחמומו ומים לא לא נבבינן בבי בבבא כל דבר בחמי׳ בבים מבבריבן בבל בבל וכן בחם במבדבי בבים ומיקב. אבל מם בחמי׳ בבומה בבן מבים לחמר לבמר לבמר בל בבבר בל בבבל בל בבבל בל בבבל